

Brigadirji spet doma

V ponedeljek se je vrnila v Kranj mladinska delovna brigada »dr. France Prešern«, ki je tri tedne pomagala obnovljati porušeno Banjaluko. Gorenjska brigada je bila med najboljšimi, saj

je dosegla 4. mesto. Sedem brigadirjev je prejelo udarniške značke, pet jih je bilo posebno pohvaljenih, deset pa pohvaljenih.

Po prihodu v Kranj se je brigada sestala v dvorani

kranjske občinske skupščine. Tam je brigadirje pozdravil predsednik občinskega sindikalnega sveta Stane Božič, sekretar mladinske organizacije iz Kranja Karlo Cejter predstavnik radovljiške in škofjeloške mladinske organizacije. Komandant brigade Boris Macarol je nato izročil brigadirjem izkaznice in pohvale, nakar je brigada odšla na skromno zakusko k Jeleni.

— jk

Obiščite našo poslovalnico

Gorenjce

znižali smo ceno moškim garnastim srajcam —
stara cena 90,70 dinarjev, nova cena 57,60 dinarjev

Praznik KS Bled

Vsako leto 17. julija imajo prebivalci krajevne skupnosti Bled krajevni praznik. Ta dan pred 29. leti so mladinci Bleda in okoliških krajev pripravili prvo akcijo proti okupatorju. Po Bledu so raztrosili letake in izobesili zastave.

Tudi letos bodo praznovanje združili z dnevom vstaje. Prireditve so se v počastitev krajevnega praznika in 22. julija začele že včeraj (torek), ko je bil v festivalni dvorani program jugoslovanskih narodnih plesov in pesmi. Jutri zvečer bo na Blejskem jezeru nočni promenade koncert, pol ure po začetku koncerta pa

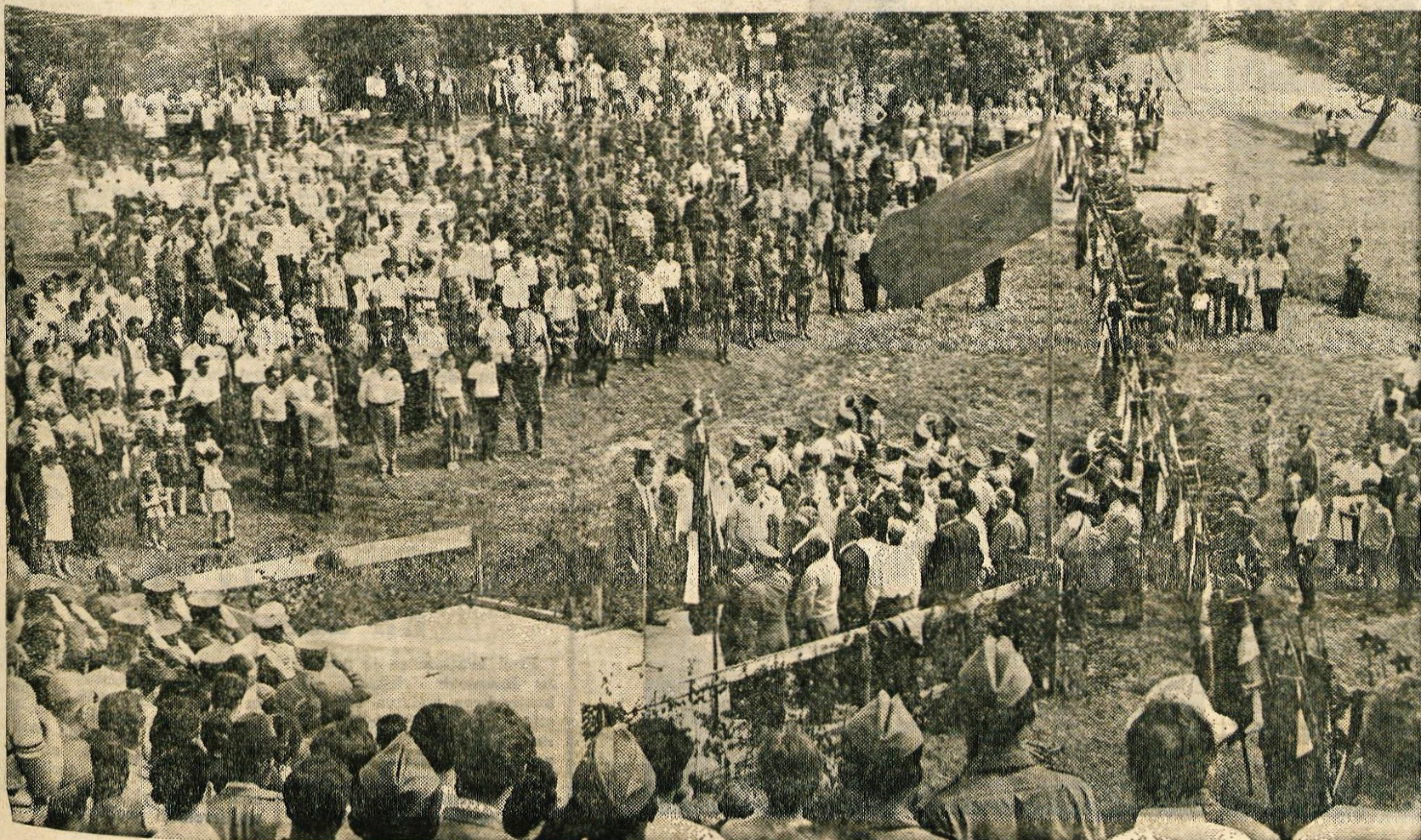
bodo zagoreli tudi kresovi. V petek, na dan krajevnega praznika, bo slavnostna seja krajevne skupnosti, v soboto ob 15. uri pa bo na športnem stadionu mednarodni jahalni turnir. Isti dan zvečer bo v festivalni dvorani večer domačih pesmi in napevov. Nastopili bodo ansambli iz Ljubljane. V nedeljo, 19. julija, ob 15. uri bo na športnem stadionu drugi del mednarodnega jahalnega turnirja. Na večer praznika dneva vstaje, 21. julija, ob 19. uri bo v zdraviliškem parku promenadni koncert, dve uri po tem pa bo z blejskega gradu velik ognjemet.

Takšnega slavlja s tolikšno udeležbo kot je bila nedeljska proslava 27. obletnice ustanovitve Prešernove brigade v Davči pri Marinkovcu, že dolgo ni bilo. Borec in borka, njihovi svojci, mladina, številni pripadniki naše armade; starešine in vojak, ki so se zbrali na mestu, kjer je bila ustanovljena ta pomembna vojaška enota. V pestrem programu, ki so ga pripravili organizatorji, so sodelovali pripadniki JLA, pevski zbor DPD Svoboda iz Zeleznikov, pihalni orkester JLA in drugi. Nekdanji komandant Prešernove brigade Ferdo Tolar-Mirko je v pozdravnem

nagovoru pozdravil vse prisotne v imenu občinske skupščine Škofja Loka. Se posebej pa nekdanjega komandanta te enote narodnega heroja in generalpolkovnika Rudolfa Hribernika-Svaruna; Ivana Franka-Iztoka, nekdanjega komisarja Prešernove brigade; Afričiča Petra, nekdanjega sekretarja divizijskega komiteja KP 31. divizije; Viktorja Cvelbarja-Staneta, komandanta brigade JLA, in še mnoge druge. Rudolf Hribernik-Svarun pa je v svojem govoru obujal spomine na partizanske boje na Gorenjskem in na pot Prešernove brigade.

Foto: I. J.

Tone Volčič, predsednik občinske konference SZDL Kranj, je v petek zvečer v kranjskem muzeju odprl razstavo posvečeno Prešernovi brigadi. — Foto: F. Perdan

GORENJSKA KREDITNA BANKA

BLED • JESENICE • KRANJ • RADOVLJICA • ŠKOFJA LOKA • TRŽIČ

VELIKO NAGRADNO ŽREBANJE

Za vlagatelje, ki v času
od 1. II. 1970 do 31. VII. 1970
vložijo na hranilno knjižico ali na devizni račun

- Din 2000 - vezano nad eno leto
- Din 1000 - vezano nad dva leti
- Obnovijo v navedenem času rok vezave

Za vsak navedeni polog en žrebni listek
Za večji polog več žrebnih listkov

Hranilne vloge obrestujemo:

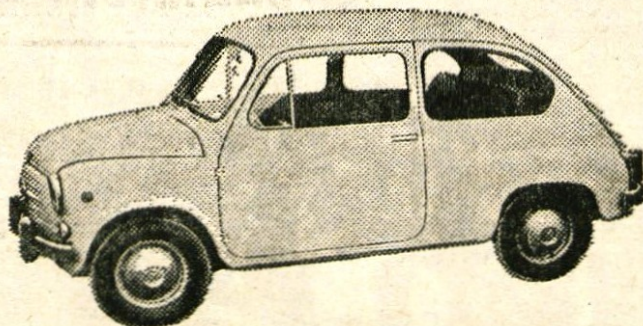
- navadne 6%
- vezane nad 1 leto 7%
- vezane nad 2 leti 7,5%

Sredstva na deviznih računih obrestujemo:

- navadna 5% v devizah
1% v dinarjih
- vezana nad 1 leto 7% v devizah
0,5% v dinarjih

1 osebni avto »750 Zastava«	9 brivnikov »Iskra sixtant«
5 pralnih strojev »Gorenje«	10 garnitur »Girmi-Iskra«
5 hladilnikov 170 »Gorenje«	10 ur - potovalnih budilk
5 koles Pony »Rog«	10 jušnih servisov
10 tranzistorjev »Bled« UKW	10 garnitur brisač
5 elektr. gramofonov »Iskra«	10 jedilnih priborov
	10 el. likalnikov »Rowenta«

19. 8. 1970

na
JESENICAH

**100
NAGRAD**
PRVA NAGRADA

Drugi del pouka obrambne vzgoje

V okviru pouka obrambne vzgoje in zaščite za delavsko in kmečko mladino ter za nekatere mladince vajeniških oziroma poklicnih šol iz prvih letnikov je bil minulo soboto in nedeljo na programu drugi del. Mladi iz Kranja oziroma kranjske občine

so se tako v tridesetih urah seznanili s posameznimi vrstami orožja in drugo snovjo iz predvojaške vzgoje. V drugem delu tovrstnega izobraževanja je bilo na programu med drugim tudi streljanje z orožjem. A. Z.

Pod drobnogledom

Ko so na zadnji seji kranjske občinske skupščine razpravljali o zemljiški problematiki v občini, je eden od odbornikov pripomnil, da so na področju prometa z zemljišči v najugodnejšem položaju stanovanjska podjetja. Dejal je, da imajo ta podjetja namesto škarij urbaniste, namesto platna pa zemljo. Direktor Podjetja za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo je odgovoril, da omenjeni odbornik oziroma ustrezni nadzorni organi lahko kadarkoli pregledajo poslovanje Podjetja.

Program razvoja knalizacije in vodovodov ter predlog za povišanje cen in kanališčine nista padla na sejo skupščine kot nekakšen nenapovedan padalec. Na različnih službah sta bila namreč nekajkrat temeljito preučena in morebitna nova razprava ne bo prinesla nič novega, je bilo pojasnjeno na seji kranjske skupščine. — Poraja se vprašanje, kakšni padalci so bili ti isti programi, študije in podobno, ki so bili že sprejeti, pa potem niso bili uresničeni tako, kot je bilo prvotno načrtano.

Proslave za dan vstaje na Jesenicah

Proslave v počastitev dneva vstaje bodo v vseh krajih jeseniške občine, osrednja pa bo na predvečer praznika pred gimnazijo na Jesenicah. Prižgali bodo taborni ogenj, ob katerem bodo člani dramskega krožka jeseniške gim-

nazije recitirali partizanske in borbene pesmi. Nastopili bo tudi ansambel Caravelle s posebej za ta praznik pripravljenim programom. Na predvečer praznika bodo po vseh vrhovih zagoreli krošovi. B. B.

Kongres samoupravljalcev preložen

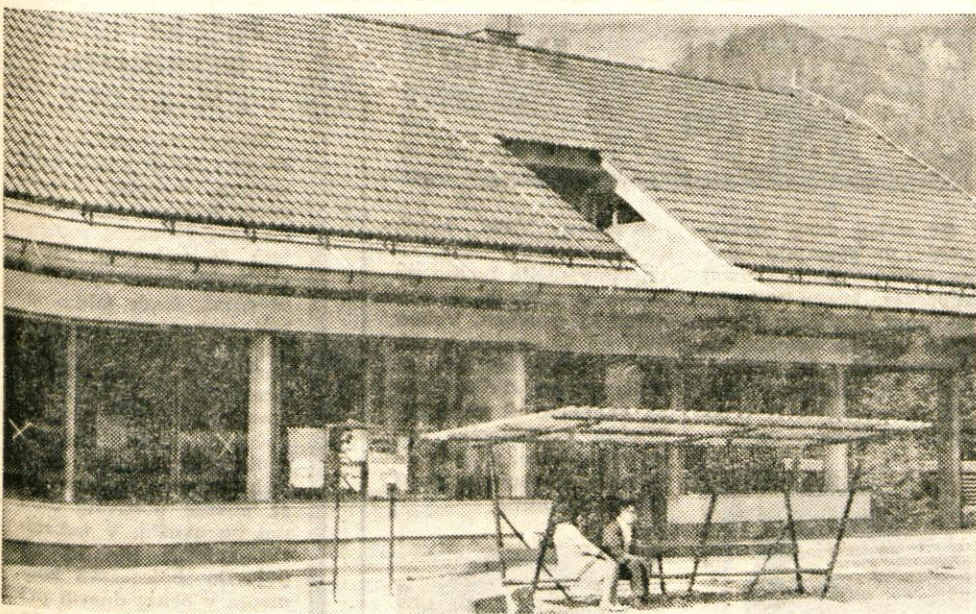
Odbor za pripravo in sklicanje kongresa samoupravljalcev je minuli petek na svoji seji v Beogradu sprejel sklep, da se kongres odloži in da bo šele prihodnje leto od 5. do 8. maja v Sarajevu. Predsednik sveta zveze sindikatov Jugoslavije Dušan Petrović — Šane je v uvodni besedi dejal, da so dosedanje priprave na kongres v nekaterih delovnih organizacijah in družbenopolitičnih skupnostih postale del priprav za sprejemanje srednjeročnih planov razvoja. Menil je, da bi morali v nadaljnji razpravi o pripravah na kongres doseči, da se plani razvoja sprejemajo na najširši

samoupravni osnovi in po najširšem samoupravnem dogovoru. Drugi razlog, da se kongres odloži pa je bil, da so nove sistemske rešitve eden od pogojev nadaljnjega razvoja samoupravljanja. Potem je tovarš Petrović opozoril, da je v pripravah na kongres treba posvetiti posebno skrb položaju, ki je nastal zaradi neustaljenosti tržišča in cen ter visokega povečanja življenjskih stroškov. Pri tem pa ne gre zgolj za ugotavljanje vzrokov in problemov, ki povzročajo težave, marveč bi bilo v razpravah na kongres treba iskati načine, da bi dosegli resnično stabilizacijo. A. Z.

Komunisti iz Vidma na Jesenicah

Pred kratkim se je mudila na Jesenicah delegacija pokrajinskega vodstva komunistične partije Italije iz Vidma. Gostje iz Italije so se s predstavniki občinske konference ZKS Jesenice pogovarjali o medsebojnem sodelovanju. Dogovorili so se, da bo

sekretar jeseniške konference Pavel Lotrič obiskal Videm in se tam dogovoril za konkretne oblike sodelovanja, ki ne bi smelo ostati na ravni vodstev organizacij, ampak bodo poskušali v medsebojno sodelovanje vključiti čim več neposrednih proizvajalcev.

Danes bodo v Gozd-Martuljku odprli sodobno samopostrežno trgovino in okrepčevalnico trgovskega podjetja Rožca

Uresničena dolgoletna želja

Danes je trgovsko podjetje Rožca z Jesenic odprlo v Gozd-Martuljku sodobno samopostrežno trgovino in okrepčevalnico. Objekt je za kraj izrednega pomena, saj je Gozd-Martuljek za Kranjsko goru najperspektivnejše turistično naselje v gornjesavski dolini.

Pred nedavnim je Skupščina občine Jesenice sprejela urbanistični program Gozd-Martuljka. S tem je odprla vrsto možnosti za široko izbiro novih lokacij za gradnjo turističnih objektov, smučišč in vlečnic, počitniških domov in vikendov. Ob

upoštevanju vsega tega se je Splošno gradbeno podjetje Sava z Jesenic odločilo, da zgradi tudi v tem kraju sodoben trgovski objekt. V Martuljku je v zadnjih letih zrastle več stanovanjskih hiš, počitniških domov in vikendov. Kraj šteje blizu 600 prebivalcev, v letni in zimski sezoni pa pride sem še mnogo turistov, med katerimi ne manjka tujih gostov. Vse te potrošnike je do sedaj oskrbovala ena sama trgovinica, ki ni merila več kot 20 m².

Trgovsko podjetje Rožca, ki je odkupilo objekt, je zanj

namenilo čez 1.000.000 dinarjev. Objekt meri skupno 290 m², od tega je 177 m² trgovskega lokala, gostinski prostori zavzemajo 76 m², ostalo pa odpade na pomožne prostore. V podstrešju so štiri turistične sobe s skupno 11 posteljami. Posebno vrednost dajejo objektu urejeni parkirni prostori, kjer je prostora za več kot 30 avtomobilov. Trgovina je sodobno opremljena, v njej sta dve hladilni vitrini in konzervator za izdelke Ljubljanskih mlekar. V gostinskem lokalu pa je hladilni pult, ki so ga po posebnem načrtu izdelali v Loških tovarnah hladilnikov. Načrt za objekt pa je izdelal inž. arh. Gregor Velepec, ki je pri projektiranju v mnogočem upošteval lokacijske predloge, ki jih je dal inž. arh. Mitja Jernejc iz urbanističnega inštituta v Ljubljani.

Kolektiv trgovskega podjetja Rožca, ki je za odkup objekta vsa sredstva ustvaril sam in dal precejšen del teh sredstev tudi od svojih dohodkov (le-ti v podjetju ne presegajo 1070 din na zaposlenega), bo poskrbel, da bodo zlasti prebivalci tega kraja zadovoljni s široko izbiro blaga. V trgovini bo moč kupiti živila, vsak dan bo na razpolago sveže pakirano meso, kruh, vsakovrstni mlečni izdelki, zelenjava in sadje. V okrepčevalnici pa bodo poleg vseh vrst alkoholnih in brezalkoholnih pijač na voljo obiskovalcem tudi mrzla in topla jedila, pecivo in slaščice. V zimskem času bodo smučarji, ki bodo obiskali Martuljek, lahko dobili poceni enolončnico.

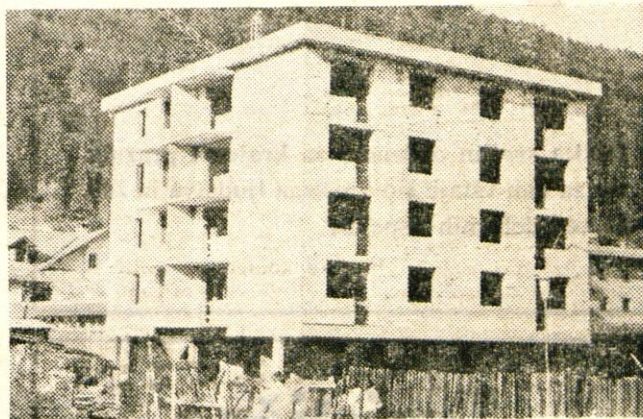
L. B.

Asfaltiranje ceste Duplica — Volčji potok

Na zboru volivcev krajevné skupnosti Volčji potok so sklenili, da bodo drugo leto ponovno uvedli krajevni samoprispevek občanov v višini 1 odstotka od osebnih dohodkov. O tem bodo občani odločali spomladi na referendumu. Polovico samoprispevka bodo namenili za vrnitev posojila, ki ga bo letos najelo

kom. podjetje Kamnik za asfaltiranje ceste Duplica—Volčji Potok—Radomlje. Cesta bo asfaltirana do 25. julija, celotna investicija pa bo znašala okrog 50 milijonov S din. Otvoritev nove asfaltirane ceste bo v počastitev občinskega praznika.

J. V.

Na Jesenicah za trgovino Rožca SGP Sava z Jesenic gradi štirinadstropni stolpič. V pritličju bodo trgovski prostori in prostori za storitvene dejavnosti, v gornjih nadstropjih pa bodo stanovanja. Računajo, da bo zgradba končana do jeseni.

B. B.

**skrivnosti pečenja mesa
na žaru vam razkrije
brošura**

„meso na žaru“

**kupite
jo lahko pri vseh
prodajalcih časopisov**

Še enkrat razvitje prapora v Podnartu

V soboto, 11. julija, smo objavili v Glasu vest Razvitje prapora v Podnartu. Po krivdi dopisnika se je v sestavi vrinilo več napak. Pisali smo, da je bilo razvitje 4. julija pod pokroviteljstvom tovarne Cimean in da je prapor razvil predsednik upravnega odbora te tovar-

ne. V resnici je bilo razvitje prapora 5. julija pod pokroviteljstvom sindikalne podružnice Kemične tovarne Podnart. Prapor je razvil predsednik sindikalne podružnice tovarne, Kemični tovarni v Podnartu se za napačno poročanje opravičujemo.

Predsednik občinske konference SZDL Tone Volčič je za danes (sreda) opoldne sklical kandidacijsko konferenco za nadomestne volitve poslanca gospodarskega zbora republiške skupščine. Na njej se bodo seznanili o predlaganih kandidatih za poslanca. Na konferenci bodo delegati sestavili kandidatsko listo in izvolili, kdo bodo kandidati za poslanca.

Odkup zemljišča za 200 milijonov S din

Na novi industrijski coni na Duplici so začeli pospešeno graditi novo tovarniško halo za tovarno Stol. Stroji za novo halo so že kupljeni, prav tako so za novi obrat pripravili kader. Konec leta bodo v novi hali že začeli obratovati. Samo v tem obratu bo tovarna Stol letno ustvarila prek 700 milijonov S din čistega dohodka.

Spomladi je gradnjo zaviralo nerešeno vprašanje glede lastništva zemljišča na novi

industrijski coni. Zemljišče je bilo namreč last Agrokombinata Emona Ljubljana. Zdaj je tudi to vprašanje rešeno. Občinska skupščina je v imenu investitorjev podpisala pogodbo za odkup zemljišča v znesku 200 milijonov S din.

V tej coni namerava graditi nove tovarniške hale tudi Alprem Kamnik, na voljo pa bo zemljišče tudi za druge.

J. V.

Nove cene kruhu v radovljiški občini

Svet za gospodarstvo radovljiške občinske skupščine je minul petek razpravljal o predlogu živilskega kombinata Žito Ljubljana o novih cenah za črni in beli kruh. Člani sveta — seje so se udeležili tudi predstavniki občinskega sindikalnega sveta Radovljica — so predlog Žita

sprejeli. Črni kruh se bo v radovljiški občini podražil od sedanjih 1,40 na 1,60 dinarja za kilogram, za beli kruh pa so na seji ceno sprostili. Po predlogu kombinata Žito se bo kilogram belega kruha podražil od sedanjih 2,20 na 2,40 dinarja.

A. Z.

Krajevna skupnost Bled

čestita svojim občanom za krajevni praznik
ter za dan vstaje slovenskega ljudstva in želi
še več delovnih uspehov

Turistično društvo Bled

čestita vsem občanom za krajevni praznik
Bleda in za dan vstaje slovenskega ljudstva

Restavracija Bled

Hudovernik Vinko (PAGAT)

čestita vsem občanom z območja Bleda za
krajevni praznik in se priporoča za obisk

Kmetijska zadruga Bled

čestita prebivalcem Bleda za
krajevni praznik in dan vsta-
je in priporoča svoje dejav-
nosti:

- Odkup in prodaja kmetijskih pridelkov
- Trgovina z reprodukcij-
skim in gradbenim materi-
alom
- Vrtnarija s cvetličarstvom

1 vprašanje 3 odgovori

Ze nekaj časa ugotav-
ljamo, da postajajo mleč-
ne restavracije vse manj
»mlečne«, ker v njih to-
čijo tudi alkoholne pijače.
Zato smo se odločili, da
povprašamo tri mimo-
idoče, kaj mislijo o mleč-
nih restavracijah in o to-
čenju alkohola v njih.

Krapš Irena, uslužben-
ka iz Kranja: »Nikakor
se ne strinjam s točenjem
alkohola v mlečnih re-
stavracijah. Prodajali naj
bi mleko in mlečne iz-
delke, študentje, dijaki
in tudi drugi pa bi bili
prav gotovo veseli poceni
obrokov. Mislim, da je
ena sama mlečna restav-
racija v Kranju premalo,
želimo si jo tudi v novem
delu mesta.«

Krašovec Tilka, bolni-
čarka iz Kranja: »V mleč-
no restavracijo hodim po
mleko in z otroki na sla-
doled in smetano. Veliko
bolj mi je ugajala prejš-
nja, sedanja se mi zdi
tudi preveč skrita, tako
da marsikdo ne ve zanjo.
Mlečna restavracija naj
bo res mlečna, za točenje
in pitje alkohola je dosti
drugih lokalov.«

Marija Špendal, medi-
cinska sestra iz Tržiča:
»V mlečno restavracijo
grem zelo redko. Lokal
je zelo slabo urejen, po-
sebnost pa me moti, da to-
čijo tudi alkoholne pija-
če. Želimo si novo mleč-
no restavracijo, kjer bi
res prodajali le mleko in
mlečne izdelke, lahko
tudi brezalkoholne pija-
če, tako da bi tja lahko
peljali tudi otroke. Re-
stavracija naj bi priprav-
ljala tudi poceni obroke,
saj bi veliko ljudi z ve-
seljem hodilo na tople
in zdrave mlečne malice.«
L. Bogataj

Kovinska delavnica Bled

ključavničarstvo — kleparstvo — vodna in-
stalacija se pridružuje čestitkam za krajevni
praznik Bleda in za dan vstaje slovenskega
ljudstva ter se priporoča za svoje storitve

Infekcijski bronhitis piščancev

Infekcijski bronhitis pi-
ščancev je hudo nalezljiva
virusna bolezen, katere
potek je praviloma hiter.
Če pa pri bolezni sodelu-
jejo še nekatere klice,
pride do kronične bole-
zni dihal. Zbole lahko ži-
vali vseh starostnih sku-
pin in bolezen ima za po-
sledico hudo ekonomsko
izgubo, saj piščanci za-
stanejo v rasti in nesnost
občutno pade. Najraje
zbole piščanci stari okoli
treh tednov, bolezen pa
se pokaže ponavadi 2—4
dni po okužbi. V nekate-
rih rejskih obratih se
pojavi bolezenska zna-
menja v nekaj dnevih pri
vseh živalih, včasih pa je
bolezen razvlečena na
dalj časa. Bolni piščanci
se stiskajo v gruči zaradi
povečane potrebe po to-
ploti, iz nosa se jim cedi,
težko diha in čisto lo-
vijo zrak z odprtim klju-
nom. Pri težkem dihanju
je opaziti gibanje telesa
živali sočasno z dihanjem.
Če je v prostoru dovolj
tiho, se slišijo hropci in
kihanje. Kot vidimo, se
navedeni znaki v bistvu
ne razlikujejo od znakov
drugih boleznih dihal pe-
rutnine. Pri naknadni o-
kužbi z nekaterimi mi-
krobi opazimo gnojen iz-
cedek iz nosa.

Če zbole kokoši, stare
nad 6 tednov, ponavadi
ne opazimo nosnega iz-
cedka, pač pa hropenje,
težko dihanje in kašelj.
Pri nesnicah nesnost hi-
tro in močno pade. Padec
nesnosti je očiten že v
petih dneh, sicer pa se
nesnost zniža v dveh ted-
nih od 70% nesnosti na
2,5—10%. Tudi na jajcih
je opaziti spremembe.
Jajca so bleđa, iznaka-
žena, hrapava, imajo tan-
ko lupino in beljak je vo-
denast. 5—10% kokoši ne-
ke jate z boleznijo lahko
leže iznakažena jajca, in
sicer od tega kakih 25%
z mehko lupino in 12% s
tanko lupino. Na jajcih
včasih opazimo apnenča-
sta zrnca in v beljaku
zrnato snov. Velikokrat
so jajca zelo majhna.

Bolezen se kaže le dolo-
čen čas, ponavadi 7—10
dni. Pri dodatni infekciji
pa traja bolezen 3 tedne
in več.

Bolezen preprečujemo s
primerno higieno. Sem
sodijo primerna gostota
baterij, starosti ustrezna
temperatura prostora, do-
bro zračenje, zadostna
osvetlitev in optimalna re-
lativna vlaga (60—70%).
V hrani mora biti dovolj
beljakovin. Poleg higieni-
nih mer se priporoča tudi
cepljenje proti infekcioz-
nemu bronhitisu.

Dr. S. Bavdek

Ulftski slavčki so peli

Nastopili so v Domžalah in Kamniku, obiskali Bled, Bohinj, Po-
stojno in okolico Kamnika ter v nedeljo z najlepšimi vtisi odpo-
tovali nazaj na Nizozemsko

Pred štirimi leti sta se po-
bratili mestj Gendringen na
Nizozemskem in Kamnik. Če
pravimo, da pesem ne pozna
meja, potem to zanesljivo

velja za mesti Kamnik in
Gendringen. Sodelovanje med
tema dvema mestoma so
namreč prvi ustvarili pevci,
in to mladinski pevski zbor
iz Ulfta na Nizozemskem in

kamniška Lira, ki je 1967. le-
ta gostovala na Nizozemskem.

Ulftski slavčki pojo pesmi
desetih narodov, med njimi
tudi tri slovenske pesmi. V
zboru je 34 mladincev, in si-
cer 24 deklet in 10 fantov.
Kamničani so jih zelo lepo
sprejeli na trgu v narodnih
nošah in s harmoniko.

Mladinski pevski zbor iz
Ulfta je dobro znan zunaj
svoje ožje domovine, saj je
že večkrat nastopal v Nemčiji,
Švici in Avstriji. Poleg te-
ga nastopa na nizozemskem
radiu in je doslej posnel že
dve veliki plošči, ki sta šli
zelo dobro v prodajo.

Pretekli teden so se nizo-
zemski pevci predstavili ob-
činstvu na koncertu v Dom-
žalah in Kamniku, posneli pa
so jih tudi na ljubljanskem
radiu. Mladi pevci iz Nizo-
zemške so tako kod drugod
tudi pri nas navdušili gledal-
ce.

Adrian Hendriks, pevovod-
ja ulftskih slavčkov, je pred
vrnrtvijo na Nizozemsko za
bralce Glasa izjavil: »Vaša
dežela in vaši ljudje so ču-
doviti. Priroda je lepa, lepša
in bolj naravna kot v Švici.
Peli smo v Avstriji, Švici
in Nemčiji, toda nikjer nas
ni občinstvo tako lepo spre-
jelo kot v Domžalah in Kam-
niku. Če ne bi bilo tako da-
leč, bi večkrat prišel v Slove-
nijo. Lahko vam rečem, še
bomo prišli v vaše kraje, še
bomo peli, še se bomo vi-
deli.«

Na poti domov bodo Ulft-
ski slavčki nastopili še na več
koncertih v Avstriji in na ce-
lovškem radiu. **J. Vidic**

Gorenjska predilnica

Škofja Loka

razpisuje prosto delovno mesto

vodja laboratorija

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnje-
vati še naslednje:

- srednja izobrazba — srednja tekstilna šola,
- 5 let ustrezne prakse,
- znanje enega tujega jezika

večje število delavk

za obrat kodranke in sukalnice

Osební dohodek predice je ca. 972,00 din
osebni dohodek sukalke je ca. 1135,00 din
osebni dohodek flikirke je ca. 1198,00 din

Za štiriizmensko delo vrnemo 75 % stroškov prevoza
na delo. Solidni delovni pogoji. Vse nadaljnje in-
formacije dobite v kadrovskem oddelku podjetja ali
po telefonu 85-631, int. 59.

Za delovno mesto vodja laboratorija sprejema po-
nudbe kadrovski oddelk podjetja 8 dni po objavi.
Kandidate bomo o izidu pismeno obvestili.

TISKARSTVO NA GORENJSKEM

(14. nadaljevanje)

Pred meseci me je povabil
glavni urednik Glasa: daj,
napiši nekaj o zgodovini tiskar-
stva na Gorenjskem, posebno
v Kranju; tako, da bi zapisi
izhajali do dne, ko bodo slo-
vesno odprti novi obratni
prostori Gorenjskega tiska.

Za ta dan nikakor ne mo-
rem izvedeti — a nič zato!
Saj se mi prav zaradi odla-
žanja slovesnosti ponuja
možnost kramljanja o razvo-
ju gorenjskega tiskarstva.
Zdaj sem šele zapisal nekaj
podatkov o prvih treh kranj-
skih tiskarnicah, čaka pa me
še pisanje o tiskarni »Savi«
in o Pogačnikovem »Kolek-
torju« pa seveda o Slatnarje-
vi tiskarni v Kamniku, o Vei-
tovi tiskarni na Viru pri
Domžalah, o misijonski tisk-
arni v Grobljah, o Blažaje-
vi tiskarni na Jesenicah in
franciškanski tiskarni v Tac-
nu pod Šmarno goro. Snovi,
kot kaže, ne bo zmanjkalo,
pa če se slovesna otvoritev
nove tiskarne še tako odlaš-
a.

Priložnost pa je zdajle kot
nalašč, da potožim nad seda-
njo šibko stanovsko zavestjo
gorenjskih grafikov — tiskar-
jev.

Družil sem se v svoji mla-
dosti, pred več kot štirides-
timi leti, z mnogimi sloven-
skimi grafikami — tiskarskimi
strokovnjaki v Ljubljani pa
v Mariboru pa s kamniškim
Knezom in seveda tudi s ti-
skarji v Kranju. Bil sem
urednik nekaterih revij in pi-
sec nekaj knjig — blizu so
mi bili tovariši iz tiskarn. Ra-
zumeli smo se in radi imeli.
Skušali smo družno najti pot
do estetsko oblikovanega ti-
ska.

Takrat sem spoznal čvrsto
stanovsko zavest slovenskih
grafikov, moč njihove stro-
kovne organizacije in — iz-
jemno razgledanost in izobra-
ženost tiskarskih delavcev.
To sem spoznal tudi v Pragi,
kjer sem v tiskarni Melan-
trich bil kot študent — ho-
norarni sodelavec deležen
koščka dobrega belega kruha.

Kako pa je s stanovsko za-
vestjo današnjih tiskarjev —
grafikov? Ali bom tudi tu na-
letel le na gluho lozo? Upal
sem, ker sem starejše kranj-
ske tiskarje kar javno pova-
bil k razgovoru, da bom do-
čakal kak obisk. Odzvala
sta se le dva; Nace Reš in Jo-
ško Hrovat. Nihče drug...

Potem sem se tolažil: da-
našnji tiskarji so taki kot
drugi ljudje, nimajo časa za
branje, kvečjemu za televizi-
jo in podobne prijetne stvari.

A glej! Iznenada zvem, da
le bero. In še zelo natančno!
In iščejo napake, pomote,
spodrsiljaje... Pa me na ce-
sti pocukajo za rokav in mi
bero levite: ta pika ni bila
taka, pač pa taka in taka.

Ali ne bi bilo lepše, ko bi
me ti starejši tovariši, saj
smo si osebni znanci že več
desetletij, kdaj obiskali in
mi kaj povedali iz svojih spo-
minov prej — preden napak
zapišem? Saj nam gre za
skupno stvar: dobiti čim toč-
nejši pogled na razvoj tiskar-
stva na Gorenjskem.

Snov, ki sem se je lotil, je
še povsem neobdelana. Le s
tovariškim sodelovanjem sta-
rejših gorenjskih grafikov
utegnejo ti zapisi dobiti do-
kumentarno vrednost.

Izziv je tu! Naj to pot klic
ne naleti spet na — gluho
lozo!

TISKARNA »SAVA«

Preden začnemo pripoved o
nastanku in razvoju četrte
kranjske tiskarne — ki pa je
pravzaprav nadaljevalka prve
kranjske, Reševske tiskarne,
saj je začela delo z njeno
koncesijo — moramo poveda-
ti še besedo, dve o tiskarni
Tiskovnega društva.

Po prvi svetovni vojni je ta
tiskarna, kot smo že bežno
omenili, le pričela delo kar s
pravim poletom. Naročil je
bilo dosti in mogoče je bilo
pričeti z zamenjavo starih
tiskarskih strojev z novimi.
Tudi knjigovoznica je dobila
sodobnejšo opremo. In tako
je tiskarna Tiskovnega dru-
štva dobila sloves moderne,
sodobne tiskarne. Po svojih
izkušnjah vem, da je bilo tu-
di črkovno gradivo sodobno.
Število zaposlenih v tiskarni
je naraslo na 20.

Stavni stroj, večji in manj-
ši tiskarski stroj — to je bi-
la osnova. Knjigovestvo in
založništvo sta bili le stran-
ski veji. Tiskarna pa se je tu-
di upravno preosnovala: se-
daj je bilo podjetje zadruga,
člani zadruga so postali sola-
stniki podjetja. In priganja-
či...

Za njihov odnos do delav-
stva je bilo prav značilno to,
da v zadnjem desetletju pred
izbruhom druge svetovne voj-
ne sploh niso hoteli priznati
kolektivne tarife za tiskarsko
delo.

Če smo že za nekdanjo
Lampretovo tiskarno našli,
katere časopise in revije je
tiskala, moramo to storiti tu-
di za tiskarno Tiskovnega
društva v Kranju. Te bomo
našli v prihodnjem zapisu.

(Nadaljevanje sledi)

Črtomir Zorec

Mladi pevci iz Nizozemske so navdušili poslušalce v Kamniku in Domžalah. — Foto: J. Vidic

17 vzorcev jogi

Na
Gorenjskem
sejmu

(2. nadaljevanje)

Lily je sedla, si nataknila slušalke, naravnala kristal in začela tipkati svoj pozivni znak: AK— AK— AK... Marja je sedla poleg nje, zapičila pogled v štoparico in dejala: »Sedaj! Začni!« Russel je dal Lily besedilo, ki naj bi bilo njena prva poslanica, odkar se je vrnila iz Lizbone. Začela je udarjati po ključu. Od tipkala je že polovico poslanice, ko se ji je obraz skremžil od silne bolečine. Zaprla je oči.

»Kaj ti je?« je vprašala Marja zaskrbljeno. »Se slabo počutiš?«

»Moje oči. Slabo vidim.«

»Nič ne skrbi. Zberi se.«

Moška sta živčno hodila po sobi. Lily je spet začela tipkati in nato spet zaprla oči.

»Mislite, da boste omedleli?«

»Ne, oprostite.«

Odtipkala je zadnjo črko poslanice, si snela slušalke in se ihte zgrudila na posteljo. S svojimi močmi je bila pri kraju, kar pa ni bilo nič nenavadnega: tri leta je trdo delala, da bi lahko odposlala to radijsko poslanico, zdravniki pa so ji obljubljali samo še dva meseca življenja.

Marja, Russel in Ronnie so pospravili oddajnik. Zanje je bil to povsem navaden večer. Ni bilo prvikrat, da so bili kot člani britanske obveščevalne službe v radijski zvezi z Abwehrom.

Hans Schmidt je že tri leta pošiljal poslanice pod nadzorstvom britanskih častnikov, ki so ga bili ujeli in pripravili do tega, da je začel delati za zaveznike. Mladí Danec se ni vključil v britanska poljedelska prizadevanja. Nikoli ni bil na farmi v jugovzhodnem delu Anglije. S svojo ženo in sinom je živel vsakdanje življenje v majhni hiši v londonskem predmestju. Njegovo edino delo je bilo, da je odpošiljal poslanice, ki so jih skrbno pripravili v uradih britanske obveščevalne službe,

delavec na farmi, jih ni zato nič presenečala. Menda bi bil moral sporočiti, da ga bodo povabili na sprejem v Buchinghamsko palačo, da bi začeli dvomiti o verodostojnosti njegovih informacij.

Ta raj dvojnih vohunov pa se je kaj rad sprevrgel v negotove vice. Britanci so nekega dvojnega vohuna pripravili do tega, da je odposlal poslanico, v kateri je sporočil, da se je dokopal do senzacionalnih dokumentov, vendar pa ne ve, kako naj jih pošlje v Nemčijo. Nemci so poslali podmornico. V zasedi sta jo pričakala dva britanska rušilca in jo potopila. Tako se dvojnega agenta razkrinkali in poslali v pekel.

Takšna usoda je bila Lily Sergejevi prihranjena. Ko se je leta 1943 prek Španije odpravljala v Anglijo, se je skrivaj oglasila na britanskem konzulatu v Madridu. Obveščevalnemu oficirju je pojasnila, da je nameravala oditi v Veliko Britanijo že leta 1940, da bi pomagala zavezniški stvari, vendar ni hotela priti praznih rok, zdaj pa bi lahko britanski obveščevalni službi ponudila zaupanje, ki jo ima vanjo Abwehr.*

To je bilo lepo darilo, bilo pa bi še lepše, če bi imela radijski oddajnik, s katerim bi lahko Nemce izdatno in naglo krmila z lažnimi podatki. Zato je Kliemann tudi prosila za radijski oddajnik in se malce odpravila v Lizbono.

Z drhtečim srcem je odšla na zmenek na Plaza Pombal. Nemci bi ji bili lahko pripravili past, lahko bi bili uganili, kaj dela in se je na hitro znebili. Preplašil jo je način, kako so jo potegnili v avto. Nekaj sekund, preden je v svojem sosedu prepoznala dobrega kapešana z ladje Adel Traber, je menila, da jo bodo odpežljali na morišče. Niti sanjalo se ji ni, da so bili nemški predstojniki nanjo ponosni, da so osupnili, ko je iz Anglije pripotovala na evropsko celino, in upali, da bo

DUOBOJ VOHUNOV

Gilles
Perault

s katerimi naj bi Berlin spravil na napačno sled.

Schmidt se je moral za svoje življenje zahvaliti magnetofonskemu traku, ki so ga hranili v arhivu Abwehra. Vsak radiotelegrafist ima svoj lastni ritem in udarec — temu pravijo »signatura«. S primerjavo vohunove oddaje in magnetofonskim trakom, na katerega so posneli njegov udarec, preden so ga poslali v tujo deželo, se je Abwehr kaj lahko prepričal, ali je poslanico odposlal resnično on ali kdo drugi. Angležem ne bi nič koristilo, če bi Hansa Schmidta skrivaj obesili, na njegovo mesto pa postavili drugega radiotelegrafista. Vseh vohunov, ki so jih polovili septembra 1939, vseh nesrečnih učencev Hansa Stulza, niso mogli poslati na vešala, če so hoteli Nemce preslepiti z napačnimi obvestili. Najbolj kljubovalne so usmrtili, mehkeje pa so postali dvojni agenti. Zakaj so potem takem ubogega Vanhove na obesili, saj bi bil rad postal dvojni ali celo četverni agent? Žal je mnogo poklicanih; malo pa izbranih za sumljivi raj dvojnih agentov. Vanhove ni imel oddajnika, svoje informacije naj bi bil pošiljal v »poštni nabiralnik« na Portugalsko — to je bil prepočen in preveč zamotan način. Celo vohun z radijskim oddajniki niso bili imuni. Ko so Britanci ujeli Meierja, ki je imel tako rad jabolčnik, so časopisi objavili novico o tem, da so ga prijeli in priobčili celo sliko njegovega radijskega oddajnika. To naj bi v Britaniji ohranjalo »vohunsko mrzlico« in tako povzročalo nemškim vohunom še večje težave, hkrati pa naj bi dvignilo tudi ceno dvojnim vohunom, katerih dvojni igra Nemcem še ni bila znana. To je rodilo večje uspehe, kot pa so bili pričakovali. Berlin je bil potrj spričo velikega števila vohunov, ki so jih ujeli, in je zato videl v tistih, ki naj bi se bili izmuznili ukrepom protiobveščevalne službe, prave nadljude. Obilica in raznovrstnost podatkov, ki jim jih je pošiljal Hans Schmidt,

ravno ona odkrila najpomembnejšo skrivnost druge svetovne vojne. Kliemannu je poskakovalo srce, da je lahko tako izrednemu agentu preskrbel radijski oddajnik. Britanskim obveščevalnim častnikom je ugajala misel, da bodo Nemci sami priskrbeli oddajnik, s katerim jih bodo potem vleklji za nos. Ker je blaga portugalska pomlad Lily prijala, je mogoče reči, da je srečanje v Lizboni zadovoljilo vse, ki so temu sestanku prisostvovali.

2. GORILA IN LISICA

Pepe je zabodel nemškega stražarja in Dominique Ponchardier, ki je vedno moril s občutjem, ga je videl, kako se je vračal in si pri tem brisal okrvavljene roke. Skupaj s Pineaujem so napravili v ograji luknjo in se pretihotapili na tovarniško dvorišče. Malo poprej so opazili za eno izmed stavb stražarja, ki ga je potem Pepe spretno spravil s poti. S pištolami v rokah so se po prstih približevali glavni zgradbi. Dva moža, ki sta bila oborožena z brzostrelkami, sta varovala drugi izhod; njuna naloga je bila, da napadeta Nemce, če bi po naključju prišli tod mimo. Druga dva sta bila precej bolj zadaj in naj bi krila umik. Pet motornih koles, tri izmed njih so imeli prikolico, so skrili v obcestno grmovje, pol kilometra od tovarne.

Tovarna je stala v kamnolomu, nekaj kilometrov od Saint-Servana. Nemci so jo zasegeli in spremenili v poveljniško mesto. Če so bila obvestila, ki jih je dobila odporniška skupina točna, potem bi morali dobiti v posebni sobi glavne zgradbe pomembne dokumente.

* Lily je že vse od začetka pisala dnevnik. Spričo dela, ki ga je opravljala, je bilo to sila nepredvidno, saj bi bila zaradi njega izgubila glavo, vseeno pa ji ni prizadejal nikakršnih nevarnosti. Dnevnik se je ohranil in tako postal redek dokument: spomini dvojnega agenta.

Varčujmo
za opremo
stanovanja

pri
Gorenjski
kreditni
banki

Razcestja

MIHA KLINAR
(MESTA, CESTE
IN RAZCESTJA)
IV. DEL

114

Tudi Slavko nosi tak znak pripadnosti slovenstvu na svojem novem suknjiču, ki mu ga je med božičnimi počitnicami ukrojila mama in se hotela tako odkupiti, ker je konec novembra pozabila na Slavkov trinaesti rojstni dan, mimo tega pa ga je, kolikor je pač imela časa na razpolago, vpraševala zaskrbljeno, zakaj je v nomer zamišljen in žalosten in čuden in bogsigavedi še kakšen, da ni več tak, kakor je bil včasih.

Pa ji Slavko ni hotel povedati, čeprav ga je grabilo, da bi izkričal vanjo vse, kar ga je mučilo. Zlasti na mamin rojstni dan ga je imelo, da bi bil zloben in da bi ji namesto voščila odprl predalnik v omari in vrgel pred njo pisma tistega berlinskega zapeljivca in pesnika, a jih ni našel.

To ga je razjezilo, da je stekel dol v hišo, a mu je beseda zastala na ustih — mama je pravkar odpirala vrata neki ženski in moškemu. V njem je Slavko prepoznal učitelja Zagarja, ki je pripovedoval, da je prišel za počitnice domov in izrabil proste dneve za obiske svojih znancev in prijateljev, obenem pa mami predstavil svojo ženo, po rodu iz Pevme v goriških Brdih.

Z njim bo šla v neke Gorje na Gorenjskem. Lep kmečko-delavski kraj nad Bledom. Tja so učitelja poslali po nesrečnem koroškem plebiscitu. Ljudje so kmetje, drvjarji, večinoma pa delavci, ki odhajajo v tovarne na Jesenicah, Tavniku in Blejski Dobravi.

Tako je pripovedoval učitelj Zagar in rekel, da se kar dobro počuti med tamkajšnjimi ljudmi. Govoril je o življenju v SHS in razmerah, ki so kakor povsod slabe in bi jih bilo treba kakor povsod spremeniti z revolucijo. O tem je zadnje čase napisal svojo izjavo in z njo apeliral na slovensko učiteljsvo, naj se pridruži delavstvu v boju za pravice slovenskega delovnega ljudstva ter sebe proglasi za komunisto ter se odloči za pristop v komunistično stranko Jugoslavije.

O tej stranki zadnje čase govore tudi v Idriji. Rudar Pahor stresa na slehernega, ki hvali kraljevino SHS, svoje ogorčenje, kakor da tam res obglavljajo delavstvo, oziroma ga hočejo obglaviti, kakor govori ogorčen, ker je beograjska vlada prepovedala obstoj te stranke in zasegla njeno premoženje. Tudi nad Slavka stresa svoj bes. Stresa samo zato, ker Slavko v kraljevini SHS ne more videti nasilja, o kakršnem govori rudar in ker mnogo bolj verjame Karlovim pismom, kako lepo je tam in koliko novih prijateljev ima.

— To je svoboda, resnična svoboda...

Tako piše Karli in Slavko si te svobode vedno bolj želi.

»Kako srečen je Karli, ki je v Ljubljani. Tudi jaz bi rad šel v šole v Ljubljano,« ponavlja v svojih pismih prijatelju, pa tudi v pismih mami in teti Roziki, na katero se je navezal in je v počitnicah več pri njej kakor doma.

Tudi danes Slavko piše o tem. Tu je vendar vedno bolj nezno. Ravnatelj gimnazije je dijakom prepovedal nositi slovenske trobarvnice. Okrožnico je poslal prav med uro slovenščine, a je profesor Andrej ni hotel prebrati. Zato je prihrumel naslednjo urc v razred sam in prebral prepoved o nošenju slovenskih trobarvnic bodisi v obliki trake, bodisi v obliki bučik, in zahteval, da si jih snamejo pri priči, a jih razen dveh bojazljivcev nihče ni hotel.

»Nihče ni hotel postati izdajalec in odpadnik,« piše mami. »Imamo drugačno hrbenico

kakor gospod ravnatelj, ki je še pred dobrima dvema mesecema nosil pošteno slovensko ime in so ga vsi šteli za narodnjaka, zdaj pa se ne podpisuje več s slovenskim imenom, marveč po italijansko De Micheli, češ da je to njegovo pravo ime, ki so ga baže nosili njegovi beneški predniki. Ti so baže svojčas, ko so si idrijski rudnik lastili Benečani, prišli v Idrijo. Tako je rekel ravnatelj našemu pevodju Janku Prelovcu, ki je ravnatelja zafrkljivo vprašal, če so ga odstavili in če je gimnazija dobila italijanskega ravnatelja. Vidiš, mama, tako je. Mi smo drugačni. Nismo klonili. Nismo si sneli trobarvnic. Zato se ne čudi in ne bodi huda, če bom kaznovan in če mi boš morala podpisati ukor, ki ga bom prejel kakor vsi, ki nismo hoteli ubogati odpadniškega ravnatelja...«

Tako piše Slavko in ob koncu pisma zopet namigne svojo željo po Ljubljani. Tam je Karli, njegov najboljši prijatelj. Tam je svoboda, kjer je lahko sleherni srečen, če seveda ni godrnjač kakor rudar Pahor in njemu podobni, ki ne neho govore o nasilju, češ da onstran meje ni manjše kakor pod Italijo in da tudi tam ni demokracije, čeprav jo nosijo na ustih kakor tu, v resnici pa je njihova demokracija navadna demokracija nasilja kakor v vseh kapitalističnih deželah na svetu.

Tega Slavko seveda ne napiše. Več, da mama misli in govori podobno kakor rudarja Pahor in Vidmar in da najbrž zdaj prav tako vneto razpravlja kakor tukajšnji komunisti o sklepih komunističnega kongresa v Livornu, prav tako vneto kakor so po božičnih počitnicah razpravljali dijaki o D'Annunzievem begu z Reke in se posmehovali, ker se je D'Annunzиеva bahavost, da Reke ne bo zapustil živ, tako klavirno končala. Italijanska mornarica ga je decembra izbežala iz njegove rezidence — z ladje, ki jo je zadela topovska granata. Pobegnil je, obenem pa izgubil vse svoje pristaše, saj ga je pustil na cedilu celo pesnikov največji občudovalec in pristaš, Mussolini.

Od lanu do platna (5)

Zdrave in praktične srajce »tulovke«

Danes pogledjmo kolovrat in predenje! Kolovrat je, tako upam, gotovo videl že vsak, ki v Glasu prebira te vrstice; če drugje ne, na sliki ali v muzeju. V celoti bi ga namreč težko natančno opisala. Sicer pa kolovrat na deželi še ne sodi v zgodovino, kvečjemu v nekaterih predelih v polpreteklost, ki se je večina še spominja. Rabijo ga tudi klekljarice za navijanje sukanca, pa tudi domača volna se marsikje po hribih še prede. Moj kolovrat je sedaj na elektriko.

Sestavni del kolovrata je tudi koželj. To je lesena reč, podobna nekoliko klarinetu. Rabil je predvsem za predenje povsma. Za kodeljo smo imeli le rogovič, čez katero smo jo položili. K vsakemu kolovratu je sodilo še 4–6 malih vreten za povsma presti in prav toliko večjih za hodnično prejo, nato pa še dva prav majhna za sukanec in dva največja za volno. Ta razlika v velikosti vreten oz. preselj, kjer je tekla vrstica, napeljana od velikega kolesa, je bila nujna zaradi različne dolžine prediva. Manjši ko je bil preselj pri vretenu, hitreje se vrti in nit se bolj posuče.

Vreteno se natakne na je-kleno iglo na repetnici, ta se

vloži v kolovrat in se na koncu, kjer je tuljava (to je širši, preluknjani del, skozi katerega teče nit na vreteno) privije z lesenim vijakom. Ta del kolovrata mora biti dobro podložen s klobučevino, prav tako tudi vretena, da bolj tiho teče. »Steklja« pri velikem kolesu smo namazali s svinjsko mastjo, namestili vrstico na preselej in jo privili z vijakom, ki je vrhu kolovrata, da je pravilno napeta.

Zdaj smo vzeli povsma, mu odmotali vzle na koncih, ga s koželjem malo potrepali in položili poprek čez kolena. Prazen koželj smo držali vodoravno nad povsma, z roko zajeli nekaj prediva, ga podolgem

položili čez koželj, ne da bi se predivo pri tem odločilo od povsma. Koželj smo potem počasi vrteli z obema rokama; tako je predivo samo teklo nanj, vendar vedno le po dolgem, ne pa okrog kot nit. Bolj ko je bilo predivo na tanko navito, lepše se je predilo.

Koželj smo natakile na špico vrh kolovrata. Z ravbarico (to je 10 cm dolga žica s kljukico) smo skozi tuljavo potegnili z vretena začetno nit, pognali kolovrat in nit položili na povsma, ki se ga je med sukanjem prijel. Z levo roko se nit rahlo vleče, z desno pa se naravnajo vlakna, da je nit enakomerna. Nit teče skozi tuljavo in preko perutnice čez »freljo« ali kobilico imenovano leseno kljukico na vreteno. Frelja ali kobilica ima ime menda od tega, ker rada pade ven in skoči daleč proč. Rabi pa za to, da se nit navija po vsej dolžini vretena; ko je kupček niti visok 1 cm, se namreč frelja predene v naslednjo luknjico na perutnici in tako do konca vretena, potem pa spet nazaj, dokler ni vreteno zvrhano polno. Če je nit padla s frelje oz. je frelja odletela, se je nit navila okrog tuljave. To pa je vzelo predici precej časa, dokler je nit spet urenila. Če je bil vijak nad tuljavo preveč privit, se je nit

preveč napela, ker jo je vreteno bolj vleklo nase, in konec niti je rad ušel nazaj na vreteno. Zato je bila ravbarica vedno privezana z vrstico na kolovratu, da je bila pri roki.

Vselej pa te nesreče ni bil kriv kolovrat. Posebno je nit rada uhajala, če so prišli fantje na prejo.

Ko smo napredle 4–6 vreten, smo namotale štreno na motovila. Posebno iglo na lesenem držalu (rekli smo ji motavnica) smo vtaknili skozi vreteno. Nit smo privežali na kraju motovila, na eno od štirih prečnih palic. Motovilo se je vrtelo s pomočjo lesene vint. Vreteno smo z motavnico držale vodoravno in mirno pred motovilom, ki smo ga vrteli z desno roko. Ko je bilo vreteno prazno, je bila vsa preja z njega namotana na motovilo. Vsako vreteno je imelo na motovilu svoj prostor. Ko je bilo motovilo polno, smo odvezale prvi konec, iz zadnjega pa smo naredile iz večkrat prepognjene niti močno prevezo, s katero smo prevezale štreno, jo potem snele z motovila, nekoliko zasukale in prepognile čez pol. Če je bila preja pravilno posukana, se je kar sama lepo zavila.

Pridna predica je naredila tudi po več štren na teden.

Včasih je bila navada, da so spretne predice predle le prazno prejo, učenke pa hodnično.

Pozabila sem na tule. To je bilo najslabše predivo, ki so ga trli iz zmedenine in vršičkov lanu potem, ko je bilo vse drugo otrto. Tule so ponavadi predli hlapci in pastirji. Zanje je bilo namenjeno tudi platno iz take preje. Rabijo je za rjuhe, pa tudi za hlače in srajce. Tako platno je bilo grobo; v njem je bilo še dosti pezdur. Pravili so, da je bila taka srajca sila praktična in zdrava za tistega, kdor jo je nosil; rekli so jim tulovke.

Mi v Vinharjih tul nismo predli.

Marija Frlic
(Nadaljevanje)

Gorenjski
kraji
in ljudje

RESNICA O RAKU

Ali je tak tumor zločest, ali je nevaren, lahko prepoznamo že zelo zgodaj, ko je še prav neznan in omejen na eno samo mesto, pač takoj, da celice ali košček tkiva preiščemo pod drobnogledom. Pa ne samo, da lahko ugotovimo, ali gre za začetek zločestega tumorja, ko je še čisto majhen, temveč lahko v določenih primerih s tako preiskavo ugotovimo predrakave spremembe. Z odstranjevanjem teh sprememb in dejavnikov, ki so jih izžvali, preprečimo razvoj raka. Takšne predrakave spremembe pogosto ne dajejo nobenih znamenj, pa tudi že razvit rak pogosto poteka brez bolečin ali drugih znamenj. Zato je potrebno, da gre vsak moški nad 40 let in vsaka

ženska nad 35 let po enkrat na leto na temeljit zdravniški pregled. Iz prakse vemo, da začne v teh letih pogostnost obolenja za rakom naraščati, čeprav ni dobe, v kateri ne bi mogli zboleti za rakom. Tak pregled, ki odkrije zgodnje oblike raka ali predrakavo obolenje, je danes najboljše obramba proti raku.

KAJ POVZROČA RAKA IN KAJ GA POSPEŠUJE?

Znanost je odkrila že več dejavnikov, ki v določenih okoliščinah na tem ali onem organu povzročajo raka ali pa vsaj prispevajo k njegovemu razvoju, vendar danes še ne moremo odgovoriti, kaj natančno povzroča raka. Ne vemo, ali je dovolj, če učinkuje en sam tak dejavnik, ali je potrebno, da jih učinkuje več hkrati. Več je razlag, s katerimi skušajo raziskovalci razložiti nastanek raka, vendar pa nobena od njih ne more razložiti nastanka vseh vrst raka. Od vzročnih dejavnikov so nam danes znani naslednji:

1. Večkrat se ponavljajoči, dolgotrajni mehanični dražljaji na tkiva, npr. pojav raka na jeziku pri ljudeh, ki imajo škrbine, ob katerih se jezik večkrat rani, razvoj črnega kožnega raka iz materinih znamenj, če se obnje stalno drgne kak del oblačila.

2. Kemični vplivi — poznano je, da imajo delavci pri destilaciji premoga in nafte ter pri predelovanju azbesta pogostejše raka na pljučih in na koži, delavci v industriji anilinskih barvil pa pogostejše raka na mehuru.

(Se nadaljuje)

Za večjo prometno varnost

Obnašanje voznikov do pešcev

Voznik je dolžan paziti na pešce, ki hodijo čez vozišče in opazovati njihovo hojo, zlasti hojo otrok, invalidov ter starih in slabotnih ljudi.

Iz previdnosti mora voznik ukreniti naslednje:

- pred zaznamovanjem prehoda za pešce mora zmanjšati hitrost vožnje, po potrebi ustaviti, tako da lahko pusti mimo pešce;
- na križišču, na katerem je promet urejen s svetlobnimi prometnimi znaki ali z znaki pooblaščenih oseb, mora voznik, ki zavija na bočno cesto, zadržati vozilo in pustiti mimo pešce, ki prihajajo na svoji poti po prehodu pred vozilo. Po potrebi pa je dolžan pred takim prehodom vozilo ustaviti;
- če na križišču ni zaznamovanega prehoda, mora voznik, ki zavija na bočno cesto, pustiti mimo pešce, ki so na predpisani način stopili na vozišče, jih ne sme ovirati in mora po potrebi ustaviti vozilo, da jih pusti mimo;
- voznik ne sme ogrožati in ne ovirati pešcev, ki so na pločniku, na otoku za pešce, ali na delu ceste, ki je primeren za hojo pešcev;
- voznik, ki vozi po pločniku, ko vozi iz garaže, z dvorišča ali s kakšne druge površine, mora pustiti mimo pešce, ki hodijo po pločniku.

Voznik ovira in ogroža pešce, ki hodijo čez zaznamovan prehod takrat, če voznik prisili pešca, da se mora naglo ustaviti ali naglo spremeniti hitrost hoje ali se vrniti nazaj.

Dr. J. Prešern:

Kronika PD Radovljica 1895 - 1970

Ponatis z dovoljenjem uredniškega odbora Planinskega vestnika. Prispevek je bil objavljen leta 1955 v PV.

— 4 —

V članku Iz Bohnja čez Komno v Sočo pripoveduje S. R(utar?), da je dne 21. VIII. 1893 g. Jože Ravhekar (dve leti kasneje član prvega društvenega odbora) markiral in v labirintu potov z vodnikom komaj našel pot v Sočo. Sicer pa je društvo sprva markiralo pota v dolini, kasneje šlo na vse vrhove v okolici, postavljalo orientacijske table na najbolj vidnih mestih, npr. 1901 kar 70 naenkrat. O izvršenih markacijah se najdejo zelo obširna poročila iz dobe dr. Andrejke.

Nič ni novega pod soncem in množični ali skupni izleti niso pridobitev današnjih dni, obnesli se pa niso nikdar posebno, ker planinstvo že po svoji naravi vzgaja krepke individualnosti, ki hodijo rade svoja pota. Prva leta so še nekam uspevali, na obč. zboru 7. IV. 1907 v Boh. Bistrici pa že poročal dr. Vilfan, da se ne obnesejo več. Prvi tak izlet se je vršil 1. VII. 1895 k Častiljivi jami nad Lipnico. Izletnike je tam sprejela domača godba. 14. VIII. 1898 je bil prirejen izlet 40 Radovljčanov na Triglav preko Velega polja, 29. VI. 1898 je bilo srečanje Soške in Radovljiške podružnice pri Savici. Udeležilo se ga je okrog 60 oseb. V pozdravnem nagovoru je poudarjal Roblek Plinijev izrek: Turpe est in patria vivere et patriam nescire — sramotno je živeti v domovini in je ne poznati. Nazdravil je soški posestrimi, za katero je ozdravljil dr. Karol Triller. Ta izlet je pozdravila Češka podružnica iz Prage in znani doktor Jan Lego od tam. V istem času je sledil izlet na Stol in v Planico, 1905 pa izleti k Tomčevi koči, mimo Podkorena na Kranjski vrh in v Bistrico v Ziljski dolini na narodni ples. Najavljenih je bilo še nekaj drugih izletov, a poročil o njih ni. Vsekakor so se izletov po dolini udeleževali člani in kolesarji, saj je v društvu ustanovljen kolesarski odsek že 1898.

Na zabavni besedi v Radovljici 25. X. 1896 je predaval Ljudevit Stiasny o Potovanju na kolesu v Beli grad ter po Donavu in Odeso na Rusko, isti 1899 o potovanju po Ruskem, Josip Lavtižar 21. I. 1901 O severni Španiji, Aljaž pa 6. III. 1902 O novem hotelu v Vratih.

Članstvo je v tej dobi obstajalo iz meščanskih slojev, obrtnišstva in inteligence, vsi ti sloji pa so bili prežeti z duhom, ki ga je širilo planinsko tudi kot narodnoobrambno društvo. Kmetov v društvu ni bilo, pa tudi ne delavstva, ker industrijskega proletariata takrat v tem kotu še ni bilo. Zelo številno pa je bilo dijaštvo, ki je dobivalo brezplačne izkaznice za obisk koč. Dobro je to razvidno iz starih vpisnih knjig, ki pričajo, da je dijaštvo obiskovalo planine v velikem številu. Tiste izkaznice so se visoko obrestovale, ker so dale temelj tistemu kadru planincev, ki je pozneje prevzel vodeča mesta. Ko pregledujem sezname članov prav iz prvih let, ugotavljam, da so bili včlanjeni skoraj vsi župniki radovljiškega okraja, pa tudi učiteljstvo v znatnem številu. Veliko udeležbo duhovščine je pripisati velikemu Aljaževemu vplivu. Gibanje članstva je razvidno iz naslednje razpredelnice:

1895	1896	1897	1898	1901
65	85	81	143	145
1904	1905	1910	1912	1913
90	150	88	110	126

Naraščanje števila članov leta 1905 ni 150 je pripisati delovanju dr. Andrejke padec od 1901 do 1904 pa medtem na novo ustanovljeni podružnici v Kranjski gorici (1903).

Kolikor so še danes podatki na razpolago, je bil obisk koč v tej dobi po vseh v spominskih knjigah naslednji:

Vodnikova koča:

1895	1896	1897	1899	1900
55	16	61	44	39
1901	1902	1903	1904	1905
76	106	141	130	178
1906	1907	1908	1909	
215	293	275	243	

Naraščanje obiska od 1902 je pripisati dejstvu, da je bila koča tedaj stalno obsebovana, pa tudi gradnji in dograditvi b. hinjske železnice. Velikost koč je potem takem popolnoma ustrezala tedanjim potrebam.

Vilfanova koča:

1908	1909	1910	1911	1912	1913
236	337	116	255	233	?
1914	1915	1916	1917		
109	52	44	51		44

Zavetišče v Planici:

1899 — 430, 1900 — 416, 1901 — 56, 1902 96, 1903 — 94.

Roblek je medtem odšel v tujino, doktor Vilfan je umrl 1912, zato ob koncu tega razdobja delovanja podružnice ni bilo, vendar je bilanca v celoti vseskozi pozitivna. Nobena druga podružnica ni delovala tako vsetransko in zgradila toliko čeprav zelo skromnih postojank. Vse je pripomogla k razvoju in ugledu naše planinstva. V idejnem oziru seveda hodila kakih lastnih potov, plavalja je takrat vladajoči struji svetovnega planinstva, ko se je klasični alpinizem drugje že širil. Z dr. Kugyjem je našel pot v naše kraje in nanj merijo morda besede prof. Orožna na ustanovnem obč. zboru. V omejenem obsegu je pri nas sledil doktor Kugyju dr. Tuma, nekoliko spoznanj tudi Roblek, ki se je povzpel na Srednjo Ponco po nenadela poti.

V zmedarije I. vojne je stopila podružnica z naslednjim odborom, izvoljenim na obč. zboru 25. II. 1912 v h. Triglav na Bledu: Načelnik Sega, njegov namestnik Kamenšek Stefan, borniki: Dobovišek Fran, Jenko Avgust, Koželj Jakob, Mulej Ivan, Rihtersič in Rus Ivan.

O delovanju tega odbora ni poročil toliko se ve, da je na radovljiškem poljišču vzdal nagrobno ploščo na Korbarju, fin, komisarju na glavarski ki se je ponesrečil na Begunjski 18. 1916.

V soboto, 18. julija, bo ob 20. uri v dvorani delavske univerze v Radovljici, Linhartov trg (grajščina) otvoritev razstave o delu planinskega društva Radovljica za razdobje od 1895 do 1970. Teta.

PRODAM

Prodajam SOBNO POHISTVO za samsko sobo. Ogled na Jesenicah, Kejžarjeva 7, Naslov lastnika v oglasnem oddelku 3121

Enodnevnne piščance — lahko tudi samo petelinčke — prodaja vsak torek valilnica Naklo

Prodajam tri GUME 550 x 16. Trstenik 2, Golnik 3122
Ugodno prodajam 500 kg drobnega KROMPIRJA. Zg. Bitnje 48, Zabnica 3123

Prodajam 6 tednov stare JARČKE — nesnice. Brezar, Kranj, Jezerska 59 3124
Prodajam suhe BUTARE. Suhha 40, Kranj 3125

Pocenj prodajam staro modno KREDECO. Naslov v oglasnem oddelku 3126

Zaradi selitve ugodno prodajam novi PISALNI STROJ, MOPED in SPALNICO v Kranju. Ogled vsak dan od 10. do 18. ure. Naslov v oglasnem oddelku 3127

Ajdo za seme prodajam. Cirče, Staretova 13, Kranj 3146

KUPIM

Kupim nov ali rabljen MEŠALEC. Naslov v oglasnem oddelku 3128

Restavracija Camp Šobec v Lescah odkupuje novi krompir

MOTORNÁ VOZILA

Prodajam osebni AVTO Peugeot 404 ali mercedes 220. V račun vzamem tudi karamboliran avto. Hotemaže 12, Preddvor 3129

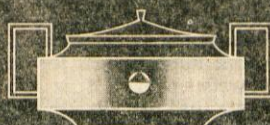
Prodajam karamboliran FIAT 600 D, letnik 1961. Strahinj 38, Naklo 3130

Ugodno prodajam FIAT 1300. Visoko 62, Senčur 3131

Prodajam osebni AVTO KARRAVAN, letnik 1964. Vzajem tudi ček. Srednja vas 80, Senčur 3132

Prodajam osebni AVTO FIAT 600, letnik 1960, prevoženih 3000 km, po generalni, školjka stara dve leti. Cena 5000 din. Bergant Metka, Moše Pijade 42, Kranj 3133

restavracija

camp
šobec

77.580 — restavracija
77.500 — recepcija

Prodajam dobro ohranjeno ZASTAVO 750, letnik 1968. Potrata, Smedniška 122, Kranj 3134

Nujno poceni prodajam SKODO, letnik 1966, Bodovlje 2, Škofja Loka 3135

STANOVANJA

Sprejem deklo na STANOVANJE, ki bi se zaposlila in ji pomagala dobiti zaposlitev. Kaplan, Ljubljana, Galjeva 14 3035

Iščem SOBO v Kranju. Salamon Marija, Zlato polje 3, Kranj, telefon 21-965 3136

ZAJPOSLOTVE

Takoj zaposlim FANTA pri stroju za polnenje brezalkoholnih pijač. Stanovanje preskrbljeno. Sodavičarstvo Škofja Loka 3137

Sprejem dva VAJENCA za avtokleparstvo stroko. Avtokleparstvo, Košir, Hotemaže 12, Preddvor 3138

Sprejem VAJENCA. Ambrož Vinko, avtoličar, Kranj, Luznarjeva 13 3139

Sprejem VAJENCA za mizarstvo stroko. Svetelj, Senčur 5 3140

RAZNASALKI-CA

za dostavo časopisa DELO naročnikom na dom za Tržič in Primskovo — Kranj, sprejemamo takoj. Dober zaslužek. Ponudbe sprejema ČGP Delo, podružnica Kranj

Sprejem VAJENCA za avtoličarsko stroko. Ambrož Anton, Smedniška 13 b, Kranj 3141

Iščem žensko za varstvo otroka v dopoldanskem času. Zontar, Kranj, Šorlijeva 22, novo naselje pri Vodovodnem stolpu 3142

POSESTI

Kupim HIŠO ali dvosobno STANOVANJE v Škofji Loki ali okolici. Ponudbe s ceno oddati pod »stanovanje« 3143

PRIREDITVE

Zveza borcev NOV GORENJA VAS priredi tradicionalni partizanski tabor v žirovskem vrhu na Javorču v nedeljo, 19. julija. Pričetek ob 13. uri. Igra godba TABOR. Za postrežbo in prevoz iz Gorenje vasi preskrbljeno. V primeru slabega vremena bo prireditve naslednje nedelje, Vabljeni! 3144

GASILSKO DRUŠTVO BITNJE pri Kranju priredi v nedeljo, 19. julija, tradicionalno VRTNO VESELICO. Za ples in razvedrilo bo igral ansambel HENCEK in njegovi fantje. Če bo vreme slabo, bo prireditve naslednje nedelje. 3145

IZGUBLJENO

Prosim fanta, ki je na kopalšču našel ZAPESTNICO, da jo vrne Jamško Viliju, Kranj, Titov trg 5 3147

CENTER ZA REHABILITACIJO IN VARSTVO SLEPIH IN SLABOVIDNIH SLOVENIJE ŠKOFJA LOKA razpisuje prosto delovno mesto

RAČUNOVODJE

Posebni pogoji:

— ekonomska fakulteta I. stopnje in 3 leta prakse ali ekonomska srednja šola in 5 let prakse ali popolna srednja šola in 8 let prakse, — da kandidat ni bil kaznovan za dejanja po 55. členu temeljnega zakona o podjetjih in ni v preiskovalnem postopku. Kandidat mora predložiti vlogo s kratkim življenjepisom in dokazila, da izpolnjuje gornje pogoje. Rok za prijavo je 20 dni. Kandidati bodo o izbiri obveščeni ob izteku razpisnega roka.

Kino

Kranj CENTER

15. julija premiera italijšpan. barv. filma SIERA NEVADA ob 16., 18. in 20. uri

16. julija premiera amer. barv. CS filma OBRNI SE, UBIL TE BOM ob 16., 18. in 20. uri

17. julija franc. barv. CS film V ZNAMENJU MONTE CRISTA ob 16., 18. in 20. uri

Kranj STORŽIČ

15. julija nem.-italij. barv. film POČIVAJ V MIRU ob 18. in 20. uri

16. julija italijšpan. barv. film SIERA NEVADA ob 18. in 20. uri

17. julija amer. barv. CS film OBRNI SE, UBIL TE BOM ob 18. in 20. uri

Tržič

15. julija premiera italij. barv. CS filma ŽELEZNI KAPETAN ob 18. in 20. uri

17. julija premiera amer. barv. filma CENA MASCEVANJA ob 18. in 20. uri

Jesenice RADIO

15. julija amer. barv. CS film MASCEVALEC NA KONJU

16. julija amer. barv. film MADAM X

17. julija franc. barv. film VESELO LETOVANJE

Jesenice PLAVZ

15. julija amer. barv. film MADAM X

16.—17. julija amer. barv. film KRVAVI POKER

Dovje-Mojstrana

16. julija amer. barv. CS film SOS — ZAKONOLOM

Javornik DELAVSKI DOM

15. julija amer. barv. film KRVAVI POKER

Kranjska gora

16. julija amer. barv. CS film MASCEVALEC NA KONJU

Kamnik DUPLICA

15. julija amer. barv. film ZLATA MRZLICA ob 20. uri

16. julija amer. barv. film ZLATA MRZLICA ob 20. uri

Radovljica

15. julija italij. barv. film DEKLE S SAMOKRESOM ob 18. uri,

15. julija amer. barv. film TAJNI AGENT 077 ob 20. uri

16. julija amer. barv. film PIZAMA ZA DVA ob 20. uri

17. julija zah. nemški film PEKEL V MANITOBI ob 20. uri

Bled

15. julija amer. barv. film NOVA OSEBA V PEKLU ob 18. in 20.30

16. julija amer. barv. film NOVA OSEBA V PEKLU ob 18. in 20.30

17. julija amer. barv. film JUGOZHODNO OD SONORE ob 18. in 20.30

Škofja Loka SORA

15. julija amer. barv. film SICILJSKA BRATOVŠČINA ob 18. in 20. uri

16. julija amer. barv. film VELIKI MAC LINTOK ob 20. uri

17. julija amer. barv. film VELIKI MAC LINTOK ob 18. in 20. uri

ŠOLA ZA VOZNIKE
MOTORNH VOZIL
LJUBLJANA — JEŽICA
kreditira
kandidate, ki se žele
usposobiti za poklic:

VOZNIK MOTORNH
VOZIL

Pričetek pouka 7. 9. 1970
Informacije tel. 341-037

Izdaja in tiska ČP »Gorenjski tisk« Kranj, Ulica Moše Pijade — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1 stavba občinske skupščine. — Tek, račun pri SDK v Kranju 515-1-135 — Telefoni: redakcija 21-835 21-860, uprava lista, malooglasna in naročniška služba 22-152. — Naročnina: letna 32 polletna 16 din, cena za eno številko 50 para. Mali oglasi: beseda 1 din, naročniki imajo 10 % popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo

**XX. jubilejni mednarodni
Gorenjski sejem
v Kranju od 7. do 18. avgusta**

Nesreče v zadnjih dneh

V petek, 10. julija, nekaj pred enajsto uro zvečer se je pripetila prometna nezgoda vozniku motornega kolesa Francu Caru z Jesenic. Motorist je vozil od Plavža proti Javorniku zelo hitro brez luči. V križišču za Blejsko Dobravo je motorist sekal levi nepregledni ovinek in pri tem trčil v stoječi osebni avtomobil nemške registracije, voznik Pavel Bertonec. Motorist in sopotnik sta po trčenju padla, pri tem pa je bil motorist ranjen na glavi. Škode na vozilih je za 6500 din.

Na cesti prvega reda v Naklem je v petek nekaj po deveti uri zvečer voznik tovornega avtomobila Janez Svetek iz Dobrunj zadel Janeza Murovca iz Kranja, ki je nenadoma in nepričakovano prečkal cesto. V nesreči je bil pešec huje ranjen in so ga odpeljali v ljubljansko bolnišnico.

Na cesti drugega reda med Kranjem in Mengštem v bližini Bivja je v nedeljo, 12. julija, nekaj po polnoči voznik mopeda Alojz Gasparic iz Češnjevka zaradi vožnje po sredi ceste oplazil osebni avtomobil, ki ga je vozil Rudolf Krničar iz Dvorij. Voznik mopeda je bil v nesreči ranjen in se zdravi v ljubljanski bolnišnici.

V nedeljo, 12. julija, popoldne sta na cesti četrtega reda med Dovjem in Mojstrano trčila osebna avtomobila. Nesreča se je pripetila, ko je voznik osebnega avtomobila Ališič Kasim z Jesenic v nepreglednem ovinku vozil po levi strani in pri tem trčil v nasproti vozeči avtomobil nizozemske registracije, voznik Knubben Franz. Ranjen ni bil nihče. Škode na vozilih pa je za 8000 din.

Na cesti prvega reda na Polici pri Kranju je v nedeljo zvečer voznica osebnega avtomobila Alojzija Zupan iz Tržiča zadela Franca Kržišnika, starega 60 let, ki je z desne strani nenadoma stopil na cesto. V nesreči je bil Kržišnik huje ranjen in so ga odpeljali v ljubljansko bolnišnico.

V nedeljo zvečer se je na cesti med Žabnico in Kranjem zaletel v drevo voznik osebnega avtomobila Jože Knific iz Prebačevega. Voznik je vozil vinjen in brez voznškega dovoljenja. Škode na vozilu je za 10.000 din.

Na Jezerski cesti v Kranju je okoli druge ure ponoči voznik kolesa s pomožnim motorjem Janko Krt iz Kranja zaradi vožnje v vinjenem stanju zapeljal z desne strani ceste v levo in trčil v hišo št. 94. V nesreči je bil voznik huje ranjen in se zdravi v ljubljanski polikliniki.

L. M.

Vožnja z »mačkom«

Pred kratkim je postala pravomočna sodba občinskega sodišča v Kranju, po kateri je bil Feliks Murn, star 36 let, doma z Zg. Jezerskega, šofer pri Sap Ljubljana, obsojen na 9 mesecev zapora pogojno za 3 leta. Odvzeto mu je bilo tudi vozniško dovoljenje za čas enega leta. Murn je bil obsojen zaradi povzročenega prometne nezgode, ki se je pripetila 14. novembra lani pri mostu na Sp. Jezerskem.

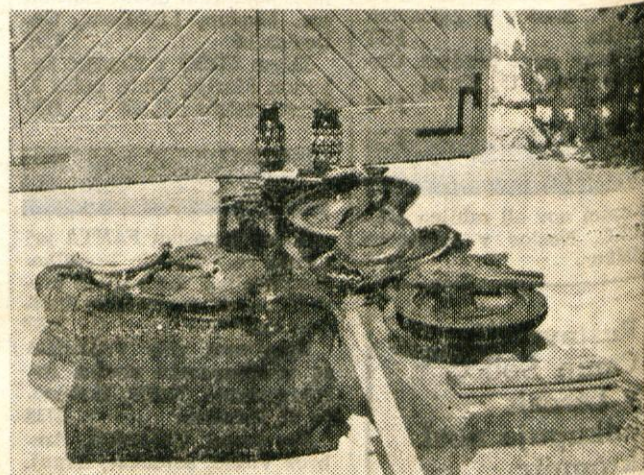
Voznik Murn je vozil avtobus, v katerem je bilo le sedem potnikov in sprevoznik. Tistega dne je bilo vreme zelo slabo, močno je deževalo. Pred mostom je — kot je voznik kasneje izjavil — volan nenadoma postal trd, skratka voznik ni mogel zaviti pravočasno na ozek most. Avtobus je najprej zadel leseno ograjo na mostu na desni strani, nato se je obrnil in treščil skozi levo ograjo v naraslo Kokro. Na srečo je sprednji del avtobusa ostal na bregu, tako da so lahko potniki prišli skozi razbito prednje okno avtobusa na breg. V nesreči sta bila voznik in sprevoznik ter ena potnica huje ranjeni, ostali potniki pa laže.

Sodišče je pri izreku kazni upoštevalo, da je bil v nesreči voznik hudo ranjen ter da ni nesreče povzročil iz obestnosti, pač pa zaradi malomarnosti. Dan prej je namreč Murn peljal dva potnika z Jezerskega vrha do Kazine. Ta dva sta ga iz hvalečnosti povabila na kozarec pijače. Šofer je šel tisto noč pozno počivat, zjutraj pa je moral vstati že ob pol petih. Neprešpan in z »mačkom« je previdno vozil na svoji redni vožnji od Jezerskega do Ljubljane. Na tem delu poti, ki jo je v petih letih prevozil vsaj 5000-krat, je zaradi rutinskega obvladovanja vožnje šlo vse po sreči. Na povratku iz Ljubljane pa so se na šoferju že pokazale posledice prekratke noči in pa popitega alkohola. Zakon namreč določa, da voznik ne sme sesti za volan, dokler ima v krvi alkohol, če ni spočit in tako

dalje. Kakih 6 kilometrov pred končno postajo je šoferju zbranstvo popustila, sama rutina pa ob spremenjenih pogojih vožnje (močno je illo) ni bila dovolj za ovinkasto in nevarno cesto.

Sodišče pri odmeri kazni ni upoštevalo, da je imel šofer v krvi, potem ko so mu jo po nesreči odvzeli, kar 1,8 promila alkohola. Po nesreči so se namreč potniki ustavili v gostilni Kanonir. Huje ranjenemu šoferju je nekdo — v dobri veri, da mu bo koristilo, vlival v usta konjak. Ne le, da konjak Murnu ni koristil v dravstvenem pogledu, pač pa bi lahko imel precej večje nevarnosti na sodišču, saj v času nesreče ni vozil pod vplivom alkohola, pač pa s posledicami uživanja alkohola kakih deset ur prej. Sodišče seveda »post festum opitosti« ni upoštevalo.

L. M.

Sodnik za prekrške v Radovljici je dvema krošnjarjema odvzel tri polne torbe lesenih izdelkov. — Foto: Vidic

Krošnjarjem odvzeta roba

Pred kratkim sta dopotovala z Reke na Bled dva moža, ki sta na Bledu turistom prodajala doma izdelane lesene predmete. Ker nista imela dovoljenja za krošnjarenje, so ju miličniki pripeljali pred sodnika za prekrške. Sodnik ju ni kaznoval, temveč le resno opozoril na predpise. Krošnjarja sta obljubila, da si bosta priskrbeli dovoljenje za prodajo izdelkov. Že naslednji dan pa sta krošnjarja nadaljevala s prodajo izdelkov v Bohinju, in to brez dovoljenja. Opozorilo sodnika za prekrške očitno ni vplivalo na prodajalca. Zaradi tega ju je sodnik za prekrške kaznoval z odvzgom robe in vsakemu s po 15 dni zapora.

J. V.

Zahvala

Ob bridki izgubi našega dobrega moža, očeta, dedka, brata in strica

Pavleta Vodnika

se od srca zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo darovalcem vencev, posameznikom in skupnostim, vsem dobrim sosedom za vso pomoč in skrb, šenčurskemu g. župniku Antonu Slabetu za spremstvo in osmrtno slovesnost ter pevcem ki so pokojniku zapeli v slovo.

Vodnikovi

Prebačevo, Ljubljana, 13. julija 1970

FIAT ZASTOPSTVO
TRIESTE
TRST

zanetti & porfiri

PRODAJNI ODDELEK: nova in rabljena vozila, namenjena za izvoz v Jugoslavijo
Capo di Piazza št. 2, telefon 36-262

SERVISNA SLUŽBA: za generalna popravila motorjev fiat 600 D, 1100 in 1300

Via F. Severo št. 30, telefon 76-4287 in 76-4886

SLUŽBA ZA ZAMENJAVO IN NABAVO originalnih fiatovih nadomestnih delov (prevlek, preprog, prtljažnikov itd.)

Via Severo št. 30, telefon 76-4287 in 76-4286

ODDELEK ZA PRODAJO novih in rabljenih fiatovih vozil

Via Locchi št. 26/3, telefon 93-787

Osnovna šola
STANKA MLAKARJA
SENCUR
razpisuje delovno
mesto

UCITELJA
GLASBENEGA
POUKA

za nedoločen čas.

Pogoji: PRU ali P z diplomom. Stanovanja ni. Nastop službe 1. septembra. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

Žitojnet

SENTA,
SKLADIŠČE
KRANJ,
Tavčarjeva 31,
tel. 22-053

Odkupuje vse žitarice — zamenjava žitarice za vse vrste moke. Prodaja najkvalitetnejšo moko, krmilno moko, koruzo, pšenico, oves, ječmen, pšenični in koruzni zdrob. Cene so konkurenčne — skladišče je odprto od 5. do 19. ure in ob sobotah

Naznanjamo žalostno vest, da nas je v 60. letu zapustil mož, oče, stari oče

Anton Šal

upokojenec

Pogreb dragega pokojnika bo v četrtek popoldne z Visokega na pokopališče v Senčur.

Zaljujoči: žena Ivanka, sin Zvone, hčerki: Anica, Ivka z družino.

Visoko, Britof, Tupaliče, Ljubljana, 14. julija 1970

Nešportno početje vodstva PK Triglav

Ni se še poglobila hokejska polemika v časopisih, že je pri vratih nova afeta. Tokrat je prišla na površje kritika na račun najboljšega plavalnega kluba v Sloveniji — kranjskega Triglava. Plavalna zveza Slovenije je ugotovila, da je PK Triglav v pretekli sezoni »pomlajeval« svoje starejše pionirje in pionirke, s katerimi so nato neupravičeno osvojili dobre rezultate na vseh zveznih in republiških tekmovanjih.

Plavalna zveza Slovenije je že ukrepala in bo še. Ta nešportna poteza nekaterih odgovornih članov PK Triglav je vrgla slabo luč na ves plavalni šport in, če hočete tudi na telesno kulturo v Kranju.

Težko bo vse to popraviti. Ni si lahko pridobiti ugleda, lahko pa ga je izgubiti. Res je škoda, da je to prišlo na dan prav v letu, ko plavalni klub Triglav praznuje 30-letnico. Omenjena afeta je prišla na dan verjetno zaradi notranjih trenj, oziroma nesoglasij v vodstvu kranjskega plavalnega kluba. Za Triglav je namreč nastopalo kar 13 mlajših in starejših pionirjev ter pionirk v kategorijah, v katerih ne bi smeli nastopati.

Kaj pa mladi tekmovalci, ki bodo morali vračati neupravičeno pridobljena priznanja in diplome? Leta 1969 je kranjski plavalni klub Triglav prejel tudi najvišje družbeno priznanje skupščine občine Kranj kot najboljša družbena organizacija za uspehe v klubu?

Ob vsem tem se nam zdi, da ni prav valiti vso krivdo na bivšega trenerja. Za vsa dejanja v klubu je v končni fazi odgovoren predsednik. Dolgoletni predsednik kluba bi moral za vso to neodgovorno početje posameznih odbornikov in trenerjev kluba vedeti. Vsekakor ni kriv za vsa ta dejanja le trener Franc Rebolj, saj je le-ta priznal na PZS, da je dal nepravilne podatke za tri plavalce. Kdo pa je potem »pomladil« nadaljnjih 10 plavalcev in plavalk?

Kratke novice

Na tradicionalnem tekmovalnem hitrostnem smučanju v Cerviniji sta nastopila tudi dva Gorenjca. Jeseničan Miran Gašperšič je s 171,4 km na uro postavil nov jugoslovanski rekord in zasedel 18. mesto. Izkazal pa se je tudi bivši rekorder Andrej Klinar, ki se je uvrstil na 24.

mesto in je dosegel hitrost 168,4 km na uro.

Na armadnem prvenstvu ljubljanskega področja v rokometu je prvo mesto osvojila ekipa kranjske garnizije. Kranjski vojaki pa so bili uspešni tudi na tekmovalju v odbojki, kjer so tudi zmagali.

Uspela mladinska regata na Bledu

Po hudem nočnem neurju je bilo Blejsko jezero v nedeljo rahlo razburkano. Na gladini jezera so se namreč pomerili veslači v mednarodnem mladinskem šesteroboju za memorial Borisa Kocjančiča. V vseh šestih disciplinah — skifu, dvojcu brez krmarja, dvojcu s krmarjem, double scoull, četvercu brez krmarja, četvercu s krmarjem in osmercu so imeli največ uspeha veslači Istre, ki so zmagali tudi v ekipni konkurenci. Na drugem mestu pa je pristala ekipa Slovenije, ki ima samo točko manj.

Streliško tekmovanje v Predosljah

Na zasilnem strelišču v Valjavčevem logu na Suhi pri Predosljah je bilo v nedeljo tekmovanje za prehodni pokal, ki ga je organizirala domača strelška družina v počastitev 4. julija, dneva borca in 22. julija, dneva vstaje slovenskega naroda. Tekmovanje je uspelo, saj se je prijavilo kar 16 ekip. Vsak tekmovalac je streljal z zračno puško, malokalibrsko pištolo in malokalibrsko puško. O uvrstitvi je odločal seštevek krogov, doseženih v vseh treh disciplinah.

Ekipno je zmagala ekipa Iskre, ki je dosegla 1217 krogov. Druga je bila strelška družina Stane Kovačič s Primskovega, ki je zbrala 1194 krogov, tretja pa je bila ekipa Save, ki je pristreljala 1142 krogov.

Med posamezniki pa je bil najboljši Franc Naglič, ki je zbral 424 krogov, drugi je bil Vinko Frelj s 414 krogi, tretji pa Franc Peternej s 413 krogi.

— jk

Vrstni red: četverec s krmarjem — 1. Slovenija, 2. Istra, 3. Benetke, četverec brez krmarja — 1. Istra, 2. Julijska Krajina, 3. Slovenija, double scoull — 1. Dunaj, 2. Koroška, 3. Slovenija, dvojec s krmarjem — 1. Koroška, 2. Julijska Krajina, 3. Benečija, dvojec brez krmarja — 1. Koroška, 2. Slovenija, 3. Julijska Krajina, skif — 1. Julijska Krajina, 2. Koroška, 3. Dunaj, osmerek — 1. Istra, 2. Slovenija, 3. Julijska Krajina. Ekipno: 1. Istra, 2. Slovenija, 3. Julijska Krajina, 4. Koroška, 5. Dunaj, 6. Benečija.

— dh

Tudi letos plavalna šola v Kranju

V petek ob 9.30 bo začela delati letošnja plavalna šola za otroke. Starši, prijavite svoje otroke v plavalno šolo, kjer bodo pod strokovnim vodstvom vaši otroci pridobili osnovne veščine plavanja.

Vpisovanje v plavalno šolo je vsak dan na letnem bazenu pri voditeljici plavalnega kluba

Triglav Branki Mihelič od 8. do 10. ure in od 18. do 20. ure (prav tako na letnem bazenu v Kranju). Zamudnike bomo sprejemali do torka, 21. julija. Tečaj bo trajal približno 14 dni. Šola bo vsak dan, razen nedelje, od 9.30 do 11. ure.

Vpisnina 10 N din.

Izjava predsednika plavalne sekcije

»V svojem imenu izjavljam, da sem se od leta 1964 pa do letos vseskozi trudil vnesti v delo Plavalnega kluba Triglav Kranj poštenost in tovariške odnose z vsemi plavalnimi klubi v Sloveniji in državi. Z vsemi klubi in s Plavalno zvezo Slovenije kot s Plavalno zvezo Jugoslavije smo do zadnjega imeli iskrene in tovariške odnose. Nikdar ni upravni odbor Plavalnega kluba Triglav odobral niti tujih, še manj pa lastnih nešportnih izpadov posameznikov, zato je nas, dolgoletne športne delavce, toliko bolj prizadejala nespametna in »otročja« odločitev našega bivšega trenerja, da je nekaj svojih tekmovalcev prijavil za mlajše kot so dejansko bili. Posledice tega dejanja, ki mu je botrovala skrajna naivnost kršilca, danes čutimo vsi, saj očitki in krivda pada na celotni klub, čeprav pri tem ne nosi nobene krivde, razen krivde prevelikega medsebojnega zaupanja. Sicer pa počakajmo na razsodbo disciplinske komisije PZS.«

Igor Slavec

I. zvezna vaterpolska liga

Triglav : Jadran (HN) 2 : 2

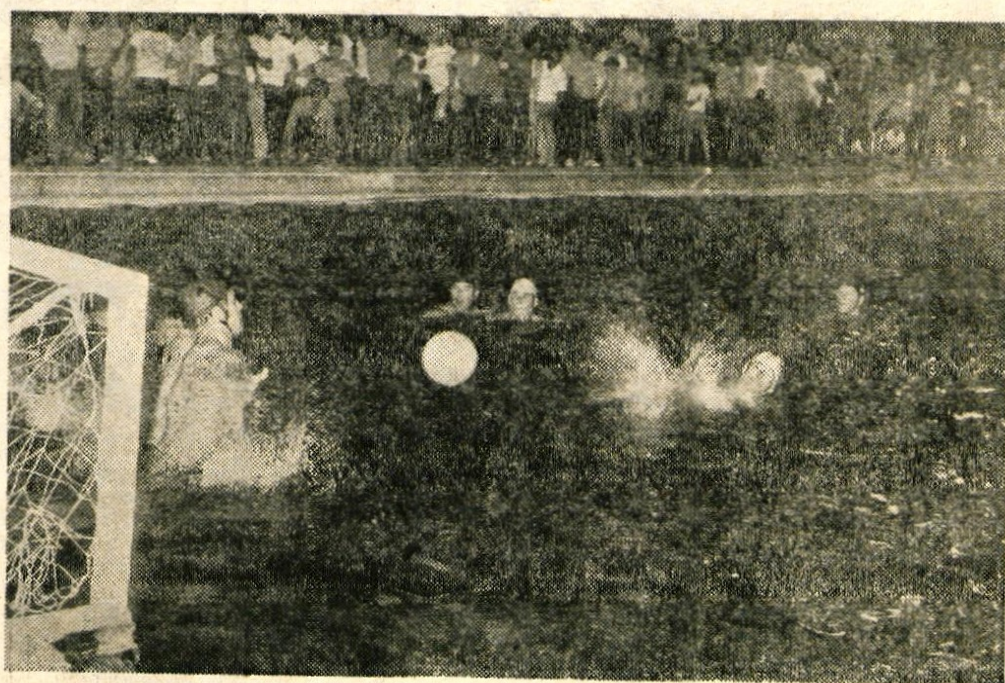
Kranj — letni bazen, sodnik Knežević (Split), gledalcev 2000. Strelci: Balderman, Mohorič za domačine, za goste pa sta bila uspešna Brajevič ter R. Prlainović.

Na otvoritveni tekmi v domačem bazenu so se Triglavani v ponedeljek zvečer srečali s tekmeccem, ki se bo po vsej verjetnosti boril za mesto v sredini lestvice s hercegovskim Jadranom.

Srečala sta se enakovredna tekmecca. Že v prvi četrtini bi lahko domačini povedli, saj so imeli igralca več. Toda možnost je ostala neizkoriščena. Prednost igralca so imeli tudi gostje v drugi četrtini. Tudi njim ni uspelo premagati odličnega vratarja F. Rebolja. Tretja četrtina je bila repriza prvih dveh. Oboji so bili po enkrat v prednosti. V tej četrtini pa se je domačinom nasmehnila športna sreča, saj so gostje zastreljali četverec. V zadnji pa smo gledali ogorčen boj za zmago. Prvi so povedli gostje. Toda že v naslednjem napadu so domačini izenačili. Nekaj minut pred koncem so simpatični Hercegovci spet povedli. Na semaforju je bilo le še dvajset sekund do konca srečanja. Triglavani so bili v napadu. Zaradi hudega prekrška je sodnik Knežević dosodil četverec v njihovo korist. Za strel se je pripravil odlični Mohorič, ki tudi to pot ni zatajil. Tako so domačini v domačem bazenu iztržili prvo točko v borbi za obstanek v ligi.

Jutri, v četrtek, gostuje v Kranju ekipa dubrovniškega Juga. To tekmo bo prenašala tudi Ljubljanska televizija.

D. Humer

Najboljši kranjski vaterpolist Viki Mohorič tudi to pot ni zatajil. Tako kot v srečanju z Mladostjo in Partizanom je premagal vratarja iz četverca. — Foto: F. Perdan

Za plodnejše medobčinsko sodelovanje

V okviru razprav o srednjeročnem načrtu razvoja občine v Kamniku razmišljajo in iščejo pota za tesnejše medobčinsko sodelovanje. Razlog je v tem, ker Kamnik niha med Gorenjsko, Zasavjem in širšim ljubljanskim področjem. Naslednji primeri to jasno povedo: Občine Litija, Domžale in Kamnik imajo skupni Zdravstveni dom in lekarno s sedežem v Kamniku. Prek zveze komunistov so vezani na občine bivšega ljubljanskega okraja, in sicer na občinske konference ZK občin Domžale, Vrhnika, Logatec, Cerkljica, Grosuplje, Ribnica in Kočevje.

Socialistična zveza se udeležuje rednih posvetovanj, ki so redno v eni izmed gorenjskih občin. Predsedstvo občinske skupščine je vključeno

v medobčinski svet za Gorenjsko.

Druženopolitične organizacije želijo razčistiti vprašanje medobčinskega sodelovanja glede srednjeročnega programiranja razvoja občine. V Kamniku so složni v mnenju, da je največ skupnih točk z domžalsko občino. Na nedavnem sestanku predsednikov občin in druženopolitičnih organizacij kamniške in domžalske občine so sklenili, da se v naslednjih dneh sestanejo vsa občinska vodstva druženopolitičnih organizacij (socialistična zveza, sindikat, mladina), in to posebno v Kamniku in posebno v Domžalah. Na teh sestankih bodo razpravljali o tesnejšem sodelovanju med druženopolitičnimi organizacijami kamniške in domžalske občine.

Nadalje so sklenili da se sestaneta komisiji občinskih skupščin Domžale in Kamnika za srednjeročni načrt razvoja občin. Po teh razpravah bosta občinski skupščini imenovali skupni iniciativni odbor za ustanovitev medobčinskega sveta za občini Kamnik in Domžale.

Izvršna odbora občinskih konferenc SZDL Kamnika in Domžal sta na skupnem sestanku pretekli teden podprla zamisel o ustanovitvi medobčinskega sveta. Dogovorili so se za tesnejše sodelovanje na področju razvoja kmetijstva, gospodarstva in kulture.

Na socialistični zvezi v Kamniku pravijo, da medobčinsko sodelovanje ni samo skrb občinskih vodstev, ampak tudi občanov. Zato bodo o tem razpravljali tudi po krajevnih skupnostih in na zborih občanov. J. Vidic

Zlate, srebrne in bronaste značke železničarjem

V okviru praznovanj 25. letnice osvoboditve so 10. julija v prostorih Kazine na Jesenicah podelili zlate, srebrne in bronaste značke delavcem, ki delajo pri železnici 30, 20 ali 10 let. Sklep o podelitvi značk je sprejel delavski svet pri Združenem železniško transportnem podjetju na Jesenicah. Sekcija za vzdrževanje proge je dobila 8 zlatih, 78 srebrnih in 70 bronastih značk. Delavcem kurilnice na Jesenicah so izročili 6 zlatih, 65 srebrnih ter 51 bronastih priznanj. Delavci na železniški postaji so prejeli 20 zlatih, 78 srebrnih in 70 bronastih značk. Predstavniki sekcije za zveze in varnostne naprave je svojim dolgoletnim sodelavcem izročil 2 srebrni in 4 bronaste značke.

Slavlence so pozdravili tudi predstavniki druženih organizacij z Jesenic in predstavniki Združenega transportnega podjetja iz Ljubljane. B. B.

Šah

Sirc dvanajsti

Na letošnjem mladinskem šahovskem prvenstvu Slovenije je nastopil tudi Kranjčan Peter Sirc. Med 24 mladincev je osvojil dvanajsto

mesto. Na prvenstvu bi moral sicer nastopiti Franc Naglič, ki je bil zmagovalec prvenstva Kranja, vendar je bil zadržan. Št.

Otvoritveno tekmo I. zvezne vaterpolo lige v kranjskem letnem bazenu si je ogledalo nad 2000 gledalcev. Le-ti so navdušeno bodrili svoje ljubljence. Foto — F. Perdan

